

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:  
1 óra 2 K 1 óra 2 50 K  
1 évre 24 K 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter. I. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajos József.

## Az állam vegye el a hadimilliókat.

Az „Igaz szó” legújabb számba Huszár Károly országgyűlési képviselő írta az itt közölt nagyon igaz cikket:

A hadiózvegyek árva, rok-kontak, ha kérnek, az állam kormányzói azt mondják, nincs pénz, nincs pénz, nincs pénz! Az államkincstár üres. Az or. szág nem bírja a sok terhet.

Igaz, sok az államadóság. Nagyok egy világháború költségei. De sok ezer millióval kevesebbe került volna a háború ha a hadsereg szállítások körül ovatossabban és takarékosabban jártak volna el.

Itt élnek a szemünk előtt és püffeszkednek Pesten a hadimilliomosok. A bakancsszállítók. A hadiárróda tulajdonosok. A kőpenykészítők. A posztókereskedők. A lószállítók. A marhakereskedők. A korbázelelmézők. A hátszákszállítók. A munitiógyárosok. A csibákképek.

A hadimalmok. A borszállítók. A gyógyszer és kötszerszállítók. A barakképítők. A kocsi gyárosok. A textilgyárak. A drótesz-nálók. A zsirkereskedők. A szé-nakereskedők. A legtöbb ezek közül a háború előtt szegény existenciára volt, most pedig mind többszörös milliommok. Ők a háborúból csak rebacholtak.

Nem általánosítunk teljesen. Voltak bizonyára és vannak tisztességes hadseregszállítók is. Akik a nagy áremelkedési túle-kedésben azt se tudták, hogy miként lettek dúsgazdagok. Ezek meglepődtek volna a tisztességes polgári haszonnal is, de őket is elragadta a kapzsiság, de őket is elragadta a kapzsiság, de őket is elragadta a kapzsiság, de őket is elragadta a kapzsiság.

Arja, mikor az aranyeső megindult. A hadiszállítások legna-gyobb része azonban felübi-rálatra szorult. A hadseregszállító vállalatok rosszult fizeték munkásaikat és tisztviselőiket. Egyre emelkedett a részvényárak és osztalékok. Egyre nagyobb árakat követeltek, mikor már most is majd belefulnak a saját gazdagságuk zsúfjába.

A hadikoldusok és hadimil-liomosok dolgában sürgősen igazságot kell teremteni. Nem járja, hogy a társadalom egyik

része csak nyerjen, a másik csak veszítsen a háborún. Veszíteni csak azok veszítenek, akik megmentették hősiességük-kei a drága hont. Nyerni csak azok nyernek, akik protekcióval és ügyeskedéssel üzletet tudtak csinálni a világháborúból is.

Meggyőződésem szerint a hadimilliomosoknak kell elsősor-ban visszlíniök a háborús kárval-lottak felségítésének költségeit. A hadimilliomosok nem ad-ták oda az államnak a vérüket, a pénzüket is csak biztos kamat-ra adták kölcsön, ezt is sokszor csak a nyomás hatása alatt.

A hadinyomorukak oda adták egyetlen kincsüket, az életüket az egészségüket, a boldogságu-

ket — önként hazaszeretetből.

Ha van igazság a földön, ak-kor az állam kötelessége a hadimilliomosok háborús nyere-ségét 10—15 százalékon felül lefoglanni és ebből a pénzből felségíteni a hadiózvegyeket, hadiárvaikat, hadirokkantakat, hadiségelyeseket és mindazokat, akik anyagi megélhetésüket ve-szítették el a katonaszolgálat miatt.

A háború piócáit le kell rázni az állam testéről!

A háború kárallottjait a hadimilliomosok feleslegeiből kell kárpótolni! Enéiküi sose fognak begyógyulni a világháború se-bei a magyar nemzet testé-  
n.

## Jószívű családok figyelmébe.

Hat hétre fogadják vendégül a német gyermekeket, 60 korona ellátásdíjért. Életem lesz!

Lapunkban említettük már, hogy O császári és apostoli királyi Felsőcsinok tevélt-kez-ményeinek az Oleg-magassabb fővédnöksége alatt nagy-arányú gyermeknyaraltatási moz-galom létesült azzal a céllal, hogy különösen a nagyvárósi szegényebb néposztályok gyer-mekei, akik az egész éven át el-vannak zárva a friss levegő, arany napfény, szabad moz-gás és a természet színpégek élvezetétől, ezekben a nehéz időkben ingyenesen hozzájút-hassanak a nyaralás testet-lel-kei tidító változatosságához.

A mozgalom olyan nagyszá-básu, hogy míg azelőtt — mér-csak az anyagi fedezet hiánya miatt is — alig néhány száz, legfeljebb ezer gyermek nyaraltatásáról lehetett szó, ma több tízezer gyermeknek nyaral-tatása van tervebe véve.

Még pedig — hála szere-tett királyunk közvetlen ér-deklődésének és gondoskodá-sának, olyan módon, hogy a sok-sok millióra rugó költség sem a gyermekek hozzátartó-zóit terhelni nem fogja, sem pedig közpénztárat, hanem a fe-dezet a társadalom legtehető-sőbb rétegeinek adományaiból gyűlt össze.

A nyaraltatás tervének alap-gondolata a régi magyar élet-ből kedvesen ismerős „csere-gyermek”-rendszer Magyar gyer-mekek pedig magyar falvakban. És míg ezzel a hely — levegő — és környezet változással látó-körük megbővült, szellemük fel-

frissült, alkalmazkodási képessé-gük kifejlődik, egyszersmind bizonyossá vehetjük, hogy ha-zánkba visszatérve, nem az ál-datlan ellentétek színterébe, hanem a kölcsönös megértés és segítség előmozdítóinak táborát fogják szaporítani.

Ennek a nagyjelentőségű gyermekvédelmi és szociálpoli-tikai mozgalomnak a lebonyo-ltásához nagyon kell a magyar-országgi családok segítsége, ön-zetlensége.

Az ausztriai — kizáróan német anyanyelvű — 6 — 12 éves fiúk és lányok itteni nyaraltatásának biztosítását főként a magyar állami gyermekvédelemben gyö-nyörően bevált családi elhelye-zés alapján óhajtanák keresztül vinni. Vagyis akként, hogy megbízható és önként vállalkozó vendéglátó családok fogadják vendégül a gyermekeket, — néme-tül nem tudó család legalább kettőt, hogy a kis vendégek már eleinte se érezzék magukat egészen idegenül. Ezen a szá-mon felül pedig csak annyit, amennyit a vendéglátó család a saját és a gyermekek nagyobb kényelmessége nélkül be tud fogadni. Németül tudó családok-ban egy vendégyermekeket is el-lehet helyezni. A nyaralás július 15-ike és augusztus 1-je között kezdődik és 6 hélig tart. A vendéglátó családok a gyermekek után heti 10 koronát, az egész időre tehát 60 koronát kapnak, aminek fejében a gyermekeket tisztességes lakással és ételle-mel tartoznak ellátni.

A nyaralás megkezdésének időpontját azért tüztém ki a jel-zett időre, mert akkor már az új termés jelentősen fog az élelmezési visznyyokhoz javítani. Különb is a vendéglátó családok részére ki fogják utalni azt az élelmiszer mennyiséget, amely 6 hétre a vendégyermekeket meg-illeti.

Az osztrák gyermekeknek ek-ként való ellátásának viszonzá-sát magyar gyermekeket fogna-nyígyesen elküldeni az adriai tengerpartra. Még pedig több ezret nemcsak a fővárosból és környékéről, hanem a vidékről is, az arra leginkább rászoruló, satnya, gyenge idűlésre áhi tozó gyermekek közül.

Feleslegesnek tartjuk ez álta-lános ismertetés után külön hangsúlyozni azt a rendkívüli fontosságot, amely a mozgalom sikeréhez fűződik. Csak arra akarok rámutatni, hogy eme mozgalom nemcsak a nyaraló gyermekek testi lelki javát szót-gálja, hanem egyuttal az ország újjáépítésére oly nagy mérték-ben szükséges jövőbeli munka-erő biztosítását és a nem ke-vésbé szükséges szociális béke és megértés előmozdítását.

Az osztrák nyaraló gyer-mekeket elváltalni hajlandó családok jelentkezhetnek László El-ömlé telepnygyermekei Szé-kesfehérvár Ferenc József-ter 7. (naponkint délután 2-től 3-ig).

## A 17-es honvédek bukoviciai temetője.

Több szép jelét láttuk már annak, hogy a harcok mezején nagy kegyelettel hantolják el hős halottainkat, nem nyugos-znak jelletlenül. A szeretet, mely az elárvult otthonokról hős halottaink sírjára szállt, neme-sen kapcsolódik bele abba a gondoskodásba mely el az elesett hősök sírjait istápolják. Most újabb értesüléseink van arról, hogy a doberdói harcokban elesett hősök temetőjére milyen gazdagon árad a bajtársi szer-ezet, az ezred az elesett hősök nyugóhelyét a kegyelet nemes emlékeivel igyekszik megóvni a feledéstől.

Angyalosy Egon szágad-jírja a következőket:

Értesítem 17. honvédgya-logezredbeli bajtársaimat, hogy f. évi márc. 20—28-ig Görzben tartózkodtam s ez alkalommal elesett testvéreimnek és az az ó hóai halált halt derék bajtársaimnak sírhelyét felke-restem.

Lelki örömmel és megnyug-vással értesítem bajtársaimat, hogy a temető Bukoviciában

valóságos gyöngye a körös-körül ellenséges behatás következtében teljesen elpusztított területnek. A sírok nagyon szépen vannak elkészítve és karban tartva. Az egész, habár szomorú kép minden látogatóban, a bajtársi nagyrabecsülés és hála érzelmét ébreszti fel azok iránt,

kik a nyugvóhelyek kegyelet teljes fenntartásában, a színek és léleknek oly szép tulajdonságairól tetek beszédes tanúságot.

Tiszteletteljes köszönet és bejtársi üdvözlét:

Angyalossy Egor

százados

Vien, X. Csás. és kir. repülőtelep.

## Utazás a polgármesteri szék körül.

A minap cikkek jelentek meg a helybeli lapokban a jövődől polgármester választására vonatkozólag. A felvetett gondolat minden bizonnyal élnék érdeklődést keltett. Mert hiszen senki előtt nem lehet közönbös, hogy ki kormányozza Székesfehérvár városát, a mi dicsőséges multja, és, kedves, kopott, szegény, szépreményű városunk, ahol élni, ahol dolgozni, hasznos embernek lenni s egyszer meghalni kívánunk. Ehhez a városhoz fűződik a mi lelkünk nagy szerelele, ábrándjaink, reményeink, a melynek jogáért remegünk s valamennyien óhajjuk, hogy egykor úgy emlékezzenek rólunk, mint a kik a ránk bízott kötelességeket a legjobb tudással és akarattal töltöttük be és nem hátra, hanem előre vittük Fehérvár sorsát. Ez a polgári kötelesség nemcsak, becsülettel feloldozás.

A leghatározottabban tiltakozni kell minden olyan irányzat ellen, ami Saára Gyula dr. polgármester egyénisége ellen való támadásnak látszanék. Aki Saára Gyula dr. tisztja, puritán, érdemes egyéniséget, az ő multban szerzett érdemeit homályba vonni akarja, az a város közönségének igaz és őszinte lelletmondásával találkozik. Mindenki tudja, hogy Saára Gyula milyen ideális lelkesedéssel emelte a polgármesteri székbe. A kik akkor a város ügyeinek intézésébe befolytak, látják hogy rendszer-változás szükséges és hogy egy olyan tisztagondolkodó, a város javáért előhaló ember veheti kezébe a kormányzást, a milyen Saára Gyula ügyvéd, orsz. képviselő volt.

Ebben a munkálkodásban 10 hosszú év telt el. Bárton mondhatjuk, nagyon hosszú tíz év. Olyan korszak, amely a fiatal emberekől öreg embert csinált, amely az öreg embereket össze-törte, összemorzsolta, megörölte. Olyan korszak, amelyet nagy munkában és nagy felelősség terhe alatt végigdolgozni: emberfeletti erőt igényel. Jól látjuk a mi hivatalnokaink, hogy csak az acél-idegek, az elpusztíthatatlannak tapasztalt szervezetek bírják a rettelenségtől. Az irodát ülő ember már diszpozíciójánál fogva az idegességre hajlandó. Ujabb és újabb erőt csak úgy meríthet a további munkára, ha időnkint abszolút semmittevésben, áldító helyen, erdőben, ferdőben néhány hetet eltölt. A mi tisztviselőink négy esztendő alatt semmiféle szabadságot nem élveztek. Legfeljebb betegség idején pihentek, a mikor kidőlték az igavonásból. A munkájuk sokszorozottan nagyobb volt a béke munkájánál. Tisztviselőnsaink jelentős része a harc-térre ment s hol egyiknek, hol a másiknak a munkája szakadt a

nyakukba. Uj ismeretlen ügyekkel foglalkozni, azokat áttanulmányozni aztan ismét másféle munkakörbe belemerülni, kétszer, háromszor annyit dolgozni, mint egyebkor egészen természetesen kimerítette az emberek idegeit.

A polgármester helyzete pláne nehezebb volt minden tisztviselő számára. Az irodája, a lelke olyan volt mint az országút. Mindenki úgy-ahogy áthaladt ment keresztül. A panaszkodók, ügyes emberek sokasága sorlatot adott s egyik a másik után állta elő a maga kicsiny, de mégis nagy baját. Az egyik sirt, a másik kért, a harmadik követelt, a negyedik kétségbeesett s ezeket valamennyit ki kellett volna elégiteni. Mint Damokles kardja, folyton feje fölött lebegett a felelőség. Ol vonta felelősségre a kormány — a legtöbbször persze a feltűnő gesztés terhé alatt — őt állította előtérbe a város közönség, ha kicsiny, ha nagy baja volt. Ereznie kellett, hogy a város egész helyzetéért a jövő reá fog tekinteni s Székesfehérvár évkönyvei az ő nevével állítják az élre, akár jól, akár rosszul folytak a város ügyei. Mint polgárnak, mint a város első tisztviselőjének tudnia kellett és tudnia kell, hogy ez a város a mi szülőnk, nevelőnk, anyánk és temetőnk, amely iránt minden idegünk házával tartozik.

Ennyi munka ilyen felelősség-pihenés nélkül, nemcsak egy 63 éves, különben se nagyegészszegű embert, hanem egy fiatal, acél-idegzetű, soha betegséget nem látott férfiú is az elevéng megviselt, megörölt volna.

De kopogtat, dörömböl az ajtón a jövő. A háború dühöng meg. A vér ömlik s a fájdalom tombol. Romokon állunk, amelyeken építeni kell. Egy új világot, egy szebb Fehérvárt is. Amit a multja s a jelenre vonatkozólag a felelőség szempontjából érzünk, fokozottan áll a jövőre nézve is. Egy várost nem lehet öletszerűleg kormányozni. Mindennek el kell készíteni az útját. Sőt fundamentumot kell ásni ez ut számára. A lelkekben is és az anyagokban is. Ha Fehérvár a jövő nagy fejlődésébe nem indul, megfelelő hivatottságú és tettejű férfiú, a jövődől, a történelem azokat fogja felelősségre vonni, és kemény kritikával megítélni, a kik erről tehetnek. És itt nem törvény, paragrafus iskátályai számítanak, hanem a lélek. Az, hogy milyen lélekkel, mekkora szeretettel, mily önzetlen odaadással viseltetünk a város áldve és java iránt.

A ki Saára Gyula dr. polgármesterségéről egyéni, szempontok szerint ítélt, az szembe találja magát Székesfehérvár minden valamire való vezető emberével.

Vele szemben méltányosnak és igazságosnak lenni — Székesfehérvár részéről a becsület kérdése. Itt az ügyet kell nézni. A városi, amely nem az enyém, nem a tiéd, nem Saára Gyuláé, hanem mindannyunké, amely iránt hála- és kötelességgel tartozunk viseltni. Így kell gondolkodnunk mindannyiunknak, ki kétéltkedhetik benne, hogy így gondolkozik róla Saára Gyula dr. is! —lk—

## HIREK.

! Ne feledje, hogy a 17-es honvédeink hetén részt kell venni, mert jótékony célt szolgál!

— Eljegyzés. Németh Ferenc oljegyezta Luttor Terikét.

— Házasság. Kaiser Gyula cs. és kir. tabori póstatisz, folyó hó 30-án d. e. fel 12 órákor vezeti elárhöz a székesegyházban Weibinger Mimi-két Weibinger Lajos nagyiparos leányát.

— A katolikus urhéltgyeket az Oltáregyesület kéri, hogy az urnapi körmeneten az Oltáregyesület csoportjában minél nagyobb számmal jelenjenek meg, hogy ezáltal is, demonstrálják hitbeli emelkedett meggyőződésüket.

— Az Ottokár hadiárveházra Mader testvérek korszerűmegváltás címén négy száz koronát adományoztak.

— Interpelláció. Dr. Holly Géza tegnap a következő interpellációt jegyezte be: „Interpelláció dr. Saára Gyula polgármester urhoz. A közéletminisiteri kormánybiztos jelentése és végrehajtása, továbbá a közéleti bizottság a szózat szafonná vétele ügyében.” Ebből ugyan igen nehéz megállapítani, hogy tulajdonképpen mit is akar az interpelláció? Es vajjon hogyan adjon választ a polgármester olyan interpellációra, amelynek tendenciái val nem lehet tisztában?

— A város és a Phöbus. A villamosáram egységár emelésének kérdéséből kifolyólag keletkezett pár, mint értesültünk, békés megegyezéssel nyer elintézt. A pörnek folytatódás tárgyalása jövő hó 8-ára volt előrendelve a budapesti bíróságnál. A város képviselőiben tegnap dr. Kisteleki Károly tiszti ügyész, Nagy Ignác v. b. tb. ügyvéd és dr. Szegő Miklós tb. városi t. főügyész tárgyalásukat folytattak a Phöbuszsal és sikerült is megegyezésre jutniuk. A megegyezés részleteit közölni fogjuk.

— A 17-esek gyermekdelutánja. — A Tizenhetes Het örömből s szórakozásból gyermekeinknek is kijut. A kicsinyek alig várják már a hétfőn, i. hó. 27-én tartandó Gyermekek delutánját. Az előadást d. u. 5 órákor kezdik a Zichy-liget muzsika-pavillonjában, mely körül a gyermekek s hozzátartozói részére padokat állítanak fel. A delután énekekkel kezdődik majd szaválás következik. A gyermekmesét dr. Lintner Sándorné Héj Erzsé és Kureleszék, Say Tekla fogják elmesélni. A mesék javarésze az urhéltgyek saját szerzeménye s a két mesélő már nem egyszer adta tanubizonyosságát, hogy mennyire tudnak a gyermekek szája-ize szerint mesélni, anélkül, hogy letérnének az irodalmi színvonatról. Csernay László, Schack Béláné az anyám sit c. versét szavalja el. Szóval a gyermeknek is nyújthatnak a szülők egy kellemes delután, amelyik még a jótékonyagot is szolgálja. A jegyek ára 1 K.

## Tizenhetes Hét

műsora rövid áttekintésben:

Május 26, vasárnap. Dél előtt 11 órákor. Nyulc napig tartó kép- és műtárgy kiállítás megnyitása a varmegyeház dísztermében. Megnyitó beszédet mond Mayer Pál ez. des. Belépő díj: Megnyitáskor 2 kor. Egyebkor (nyitva naponta del előtt 10—11-ig, del után 5—8-ig) 1 kor. Aludó belépő 3 koroná.

Este 8 órákor. Megnyitó. Ünneppály a színházban. Ünnepi beszédet mond: Sipos Gyula ezredes. Szavaletek, ének és zeneoszmok stb.

Május 27, hétfő. Delután 6 órákor. Gyermekekdelután a Zichy-ligetben. Rendezők: Kureleszék Say Tekla, dr. Lintner Sándorné és Héj Erzsébet.

Május 28, kedd. Este 9 órákor. Ünnepi előadás az Uránia mozgószínházban.

Május 29, szerda. Este 8 órákor. Tryeszej Rikárd karnagy vezetésével a budapesti honvédeinkar önálló hangversenye.

Május 30, Unnapja. Del előtt 11 órákor. Fehérvári cigányzenekarok monstra-hangversenye a Zichy-ligetben. Belépő díj 50 fillér.

Delután 5 órákor. Ifjusági zene-delután a főgimnázium dísztermében. Belépő díj 50 kor., általános.

Május 31, péntek. Este 9 órákor. Ünnepi előadás az Apolló mozgószínházban.

Junius 1, szombat. Este 8 órákor. Művészestély a színházban. Alkalmi beszédet mond dr. gróf Károlyi József. Szereplők: Hajdu Ilona és Pusztay Sándor. operánekessék, továbbá Merson Miksa zongoraművész.

Junius 2, vasárnap. Delután 3 órákor. Nagyszabású kerri ünneppály a Zichy-ligetben, pezsgős, boros, sörös, cukrász stb. sátrakkal, tombolával, élőállatvásárral, kép-műtárgy-és harctéri emlékauciókkal, különböző szórakoztató attrakciókkal és zenével stb.

— Honvédeink ajándéka a polgármesternek. Márkóstáji Sipos Gyula honvéd ezredes, honvédeinknek kiváló parancsnoka, Fehérvár város díszpolgára a harctérről rövid szabadságra hazatérte és dr. Saára Gyula polgármesternek díszes faragású, olajfa-bőrt hozott ajándékkal, amelyet a fehérvári honvédek kiltéke a polgármesternek emlékeztül, azokra a napokra, amelyeket a polgármester az olasz fronton náluk töltött.

Egy földinkről. Fábán

Gáspár budapesti műépítész városunk szülőjé, lapunk kül munkatársa, a tél folyamán érdekes felolvasást tartott a Magyar Mernők és Építész Egyletben. A budapesti duna-partok építőművészeti jelentőse geről. A nagyvilág előadás előző Az Építő Ipar — Építő Művészet c. saakközlönyben jelent meg nyomtatásban s azóta külön lenyomat alakjában is napvilágot látott. Szakkörökben általános elismeréssel honorálták az előadás messzafővőbe néző gondolatait s már eredménye is látszik. Mint a fővárosi lepkóban olvastuk, megalkult a „Nagy-Budapest szabályozási előkészítő bizottság” Sándy Gyula műegyetemi rektorának elnökelete alatt. A bizottság első ülésén Fábán Gáspár vállaltotta meg. Gratulálunk! Ugyátszik idegenben meg tudják becsülni a mi fiainkat, míg a zsidónak mozdott fővárosban is és ott nem kapnak indórt atól, ha az illető — egyébként értékes ember — zelelenül bugyó, hihű kaiholluszus is. Sőt — Uram bocs! — még ha klerikális lapokban ír is néha napján.

A légszuszogógyász újabb drágítása. A helybeli légszuszogó igazgatósága tegnap kerelt meg intézést a városi tanácshoz, amelyben bejelentik, hogy a múlt havi közgyűlés által közméretenként 50 filléres egység mellett a gyár ráfizet az üzemre, június 1-től kezdődőleg az egységárat fel emeli, tehát 70 fillére és kéri, hogy ezt a tanács vegye tudomásul. Külön érdekessége ennek az újabb ártárgyítási akciónak, hogy néhány hét előtt még nem is kért a légszuszogó többet mint amennyi melék most, — állítólag — ráfizet az üzemre és a közgyűlés három hónapra meg is svázta az 50 filléres egységárat.

Tizenhetes Hét. A házi homály egy arad átvált és áruvagyai alapja javára rendezendő Tizenhetes Hét vasárnap, f. hó 26-án d. e. 11 órakor veszi kezdetét a Műpártolók kiállításának megnyitásával. A főreáliskola és a felső kereskedelmi iskola egyesített énekára Jámor Zsigmond vezetésével élénkelik a himnusz, utána Mayer Pál ezredes, a pótzászlóalj ezredese beszédet mond, amelyik az egész Tizenhetes Hét megnyitja lesz. Ha a megyeháza nagyterem megteltik közönséggel, akkor a jegykiadást beszánítik. A kiállítás június hó 2-áig (bezárólag) minden nap nyitva lesz, még pedig 11-től 1-ig és 5-től 7-ig. A megnyitás napján a belépési díj 2 K, a többi napokon 1 K, béreljegy 3 K. A kiállításokon sélahangversenyeket is rendeznek. Este 8 órakor tartják a színiáztában a nagy megnyitó ünnepet, melynek műsorát szerdán közölkítik s melyen Sipos Gyula ezredes tartja az ünnepi-beszédet. Az érdekes zeneszámok előreláthatólag kelle mes estét szerzének a közönségnek. A megmaradt jegyeket a színházi előcsarnokban árusítják.

Lapunk vasárnapi számát szombat este felé és vasárnap délelőtt 10 óráig kaphatja a közönség a Horváthné és Rónainé könyvtárság papirkereskedésében (Kossuth-utca.) Hétköznapokon egyes lap-példányok a szerkesztőségben is kaphatók.

A fehérvári fűvek öntözése. A fehérvári Reálintéző Társulat meghívására Gyárfás József, a magyarvári növénytermelő kísérleti állomás igazgatója ma Fehérvárra érkezett hogy tanulmányozza az itteni fűvek öntözési kérdését és erre vonatkozólag szakzszerű tanácsokkal szolgáljon az érdekelteknek.

Elfogott tolvajbunda. Fister Ferenc Sörpince utca 1. sz. alatti lakosai a minap éjjel 800 korona értékű löszerszámot loptak el. A fendőrség a tettest Kiss Ignac Berenyin 4. sz. a lakos, többször büntetett egyén személyében kinyomozta. Bűntudásai voltak Hegyes Ferenc a zsidótemető őre; Nagy István útsz katona, ez azonos azzal, aki hűden lelégtet szerdán agyonlőtte és Spirer Zsigmond Felső Kuraytor 1. sz. a lakó házát, aki a loptat szerstamot Vadász Ferenc nagykereskedő barátja kereskedőnek eladta. Vadász tudta, hogy a szerstam loptásból származik. Az eljárás tehát ellene is meg fog indulni.

A víz. A gazdák azt kérék a városiőt, hogy a vízvezeték vizet reggel egy órával előbb ereszkék meg. A gazdák ugyanis kora reggel munkába mennek és akkor, kora reggel látják el munkát egész napra vízzel. Mindenki azt hiszi, hogy a dolog egészen természetes. Eddig 7-9 óráig folyt a víz, ezután 6-8 óráig folyt.

Ez alatt az idő alatt mindenki fölfogva annyi vizet, amennyi reggeltől esdig elég neki. Minden házban talpon vannak ebben az időben is tökéletesen mindygy, hogy egy órával előbb vagy utóbb folytassák a csapot. A városiáztan megis másként intézkedik. Nem lehet. Hanem intézkedni fogunk, hogy minden városrészben legyen kút, ahonnan a gazdák vizet vehetnek. Nagyszerű! Tehát tessék mondjunk száz-gardának fél vagy egy kilométerre víz után járni, ott ácsorogni, időt lopni, mert hiszen mostanában ugy is olyan ócsó az idő, hogy tökéletesen mindygy, ha elácsorogják vagy künn a telken kukoricát vagy krumplit kapálnak. Itt még nem is szputunk azokról a nehézségekről, amelyek egy két rendbehozásnál élénk állanak, amikor nincs városi kútmeister, nincs kútmeisteri anyag és hogy a kutak rendbehozása bizonyára néhány hónapot igénybe venne. Így szokott ez nálunk lenni. Igéret. Hangzatos lesz. Városunk idve és java. Aztán szünet. A gazdák dühönghetnek és fizethetik a fölemelt vízvezeteki díjakat. A többi aztán mellékes. Gazda.

Nyilvános köszönet. Boldogult Vass István ravatalára szánt koszorúk megváltása címén az Izr. krajcáregyletnek adományozták: Weisz Miksa és neje, 200 kor. Vass Imre és neje, 50 kor. Kovács Lajos és neje, 10 kor. Dr. Weiss Armin és neje Szentendre, 20 kor. Sándor Lajos és neje Szeged, 20 kor. Vaš Armin és neje Budapest, 10 kor. Dr. Adler Samu és neje Budapest, 10 kor. Rosenthal Mihály és neje, 10 kor. — Káldor Dávid ravatalára szánt koszorú megváltása címén Káldor Dávidné és Bärnstein Sámuel és neje 100—100 koronát adományozták ugyanerre a célra. Mindezen kegyeletes adományokért ezen az uton is hálás köszönetet mond az elnökség.

Az ideai cseplőgépek szükségős szócsmennyiségének az el-öntözés az Országos Szénbizottság országszerte szervezte, gondosan ügyelve arra, hogy a gazdák a szükséges szénrel illejen megkaphassák. A gazdának szénrel való ellátása így történik: neknek 200 magyar, vagyis 150 katasz-rólis hold, vagy ennél nagyobb a bavevett területe, a közvetlenül a bányából saját címére kapja a szénrel, nekinek pedig 200 magyar (150 kato.) holdnál kisebb bavevett területét, azok részére a községi címére megjelölt mennyiségű szén. A szénrel való igény-jelnyújtást Országszerte alapján állapítják meg. A 200 magyar holdnál nagyobb bavevett területű birtokosok részére, a községi piros nyomású összehajlóvezeték általánosan ki. Az összehajló vezék bevezetése azért fontos, mert ezeknek a bányában az Országos Szénbizottság nem utal ki szénrel. Az cseplős szénrel érdékében tehát illeketlenül szükséges, ha a községi vezék vonatkozó összehajlóvezet az illeto előjárások, a 200 magyar holdnál nagyobb bavevett területű birtokosok részére a községi szükségletét feltüntetve összehajló vezék pedig megak ezek a gazdák késedelem nélkül beküldjék az Országos Szénbizottságnak. Az összehajlóvezet az illetoéhes főszolgabírósnak kaphatók.

A gép rokkantja. Telher István 17 éves bérésiu, aki Nádasdányban a szecskavágó gépen dolgozott, nem vigyázott és a gép elkapta balkezét és annak vasanyagot újat levágta. A súlyosan sérült fut a Szeni György kórházba szállították.

A robbaró golyó áldozata. Lapunkban ismertettük Nagy István Vendei utcai lakos borzolás esetét, a kit lenje szerdán délután agyonlőtt. A szerencsétlen asszony holttestének felboncolása pénteken d. u. történt a Fel-tamadás temető boncoló termében. A boncolást Pataki Armin dr. és Hercz Oszkár dr. törvényszéki orvosok végezték, kivülük négy katonarvos, illetoleg katonai bírósági kiküldött vett részt a boncolásban. A kir. törvényszékelt Rhuz Gyula vizsgálóbíró képviselte. A boncolás megállapította, hogy az agyonlövést dulakodásnak kellett megelőzni, a mennyiben a golyó baloldalon, a bordák alatt hatott a testbe, átszakította a tüdőt, a főtereket, a szívet, ezután föl-robbant és a jobb vállnál összeroncsolta a mellet és kart. Rög tömi fűszált okozott, a melyét szenvedés nem előzött meg. A szerencsétlen asszony esetét általános borzongás kíséri. Mindenki tudja, hogy szinte maga kereste a borzalmas veszedelmét, az uratól, gyermekeitől való készült és az orozót akarta követni. A férj szintén előkészítette a gyilkosságát, robbanó golyót, fegyvert szerzett s ugy akart végezni. Egyébként is előre megmondta, hogy végezni fog a feleségével. Az áldozat temetése szombaton d. u. 7 órakor volt a rokonok és sok érdeklődő jelenlétében.

Eladó cseplőgép. Egy jó karban levő járgányos cseplőgép, hozzá tartozó jó szíjjal együtt eladó. Olaj-utca 68-ik számú házban, Nagy István-nál.

Fegyveradótt fizet mindenki a birtokában levő, vadászatra használható löfegyverek után, ugyszintén azon fegyverek után, melyek családtagjai, vadászcselédjei, a vadak gondozására és erdőterületek őrzésére alkalmazott cselédjei, valamint mező, szőlő- vagy erdőgazdaságban alkalmazott csöszök, pászlörök és erdőkerülők birtokában vagy használatában vannak. Az, aki csak fegyveradótt fizet, köteles a birtokában levő s vadászatra használható fegyverek szám szerint s annak megjelölése mellett: vajjon egy vagy két csövűt-e, bejelenteni, a bejelentést lakásának pontos megjelölése mellett sajátkezeleg aláírni és az 1918. évi június hónapban ama községi előjáráságnál, vagy városi adóhivatalnál benyújtani, ahol az adóköteles állandó lakását tartja. A vadászati vagy elnyeresésre irányuló bejelentések szintén 1918. évi június hónapjában nyújtandók be az adóköteles (illetteleg kezes) állandó lakására névvel illetoes járási főszolgabírósnál (városokban a polgármester-nél). Az, aki adóköteles fegyveret az addó előt elvonja, eltilkoltja, vagy az adóköteles löfegyvereket — a törvényben meghatározott eseteket kivéve — vadászatra használja, az eltilkolt, vagy addó előt minden darab fegyver után 20 K-tól 40 K-ig terjedhető bírságot tartozik fizetni. A befizetett bírságnak egyharmada a feljelentőt illeto. A vadászati adókövetési kihágások az 1883. évi XXIII. t. c. 43. §-a értelmében törölhatók meg.

Állást keresnek. Két négy polgárit végzett leány iródat alkalmazást keres. Végzett óvónő iródat alkalmazást ker.

Idősebb gazdasszony állást keres. Negy polgárit végzett, gépírászhoz értő leány iródat munkára vállalkozik. Két leány kiszolgáló leánynak ajánkózik. (Ker. N3k. Szöv. Belv. Kath. Kör péntek d. e. 10-12, d. u. 3-5.)

Hadialbum. A Hindenburg nevű viselő cs. és kir. 69 gy. e. dícső harcainak és elesett hősei emlékének megörökítésére szerkesztett Hadialbum megjelent. A mű ára-fűzve 35 korona. Diszkiadásban 45 K. Bolli ára 50 kor. és 60 kor. Megrendelhető a Hadialbum szerkesztőségénél Pilsen. A tiszta jóvedelmet az ezred özvegy és árvaalap javára fordítják.

Köszönetnyilvánítás. Mind-azoknak, akik idős Tögl Gyulán elhalálozása alkalmával részvétükre kifejezték és a temetésen megjelentek, ez uton is köszönetünket nyilvánítjuk. Idős Tögl Gyula Halász-utca 8.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszor a Störk-pasztilla. Egy doboz ára 150 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly király-téri gyógyszerüzében. Tégelyben adandó szerekhez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék maguknak hozni.

Nagyszerű újítás; leány és gyermekfölvételek a legsikerültebben készülnék VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. szőlő egység árak. Telefon. 334.

**Mozi.**

Az Apolló igazgatósága közli:  
Tengerparti álom. Susanne Grandais, a legbájosabb és legki-  
váltabb francia filmszínész főszereplésével egy minden tekintetben  
művészi és irodalmi filmatrakció-  
kerül bemutatásra a „Tengerparti  
álom” címen hétfőn és kedden az  
Apollósínházban. A legragyogóbb  
játék és rendezés, a könnyekig  
megható, poelikus cselekmény és  
a csodás tenger melléki vidék sze-  
rencsés megválasztása teszik ezt a  
film-drámát a szezon-rendkívüli  
eseményévé. Susanne Grandais  
ebben a szerepében a legnagyobb  
sikerét aratta. Előadások 7 és 9  
órákor. Rendes helyárak.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

5199/1918 sz.

**Hatósági hirdetmény.**

A hadiszolgáltatásokról szóló 1912 évi LXVIII. t. c. és a kormány felhatalmazása alapján a m. kir. honvédelmi miniszter ur a platina csoportba tartozó fémeket (platina, palladium, rhodium, iridium és osmium) meglevő és később hozzájövő készleteit hadicélokra igénybe-  
veteknek jelentette ki.

Az igénybevett anyagok és tárgyak a következők:

1.) Érc kohófeltermék kohászati és egyéb hulladék, olvasztási mersdek, bármely alakban és bármekkora fémtartalommal.

2.) bármely alakban előforduló és bármekkora fémtartalmu nyersfém, ócskaanyag a fémek ipari feldolgozásánál keletkező mindenféle gyártási hulladék és töredék.

3.) szivacs és aszbészit.

4.) felszerelt és fel nem szerelt fél és készgyártmányok ugyminit lemez, drót, cső, téglaly csésze, fűt, folla, elektrod, szövet, háló, laboratóriumi és gyári készülék vagy eszköz, félig kész ékszer és félig kész dísztárgy és ezek alkatrészei.

5.) nyers ötvözet, ilyen ötvözetből álló ócskaanyag és mindenféle hulladék, bármely alakban és bármekkora fémtartalommal.

6.) a jelen rendelet szerint igénybevett fémek ötvözeteiből vagy más fémekből készült, de ilyen fémekkel vagy azok ötvözeteivel lemezelt, a 4 ponttalalt felsorolt fél vagy kész gyártmányok, bármely formában és bármekkora fémtartalommal.

7.) sók és oldatok különösen platinaeoklorid, platinsó, osmium tetroxyd és palladiumoklorúr. A fentiekben használt „fém” és „fémtartalom” kifejezések alatt az első bekezdésben felsorolt, a platina csoportba tartozó fémeket kell érteni.

Mindazok akiknek a felsorolt tárgyakból készlettük van, a m. kir. honvédelmi miniszter ur 9512/eln. 20. b. 1918 számú rendelkezés a városházán dr. Csitány G. Emil tb. főjegyző hivatalos helyiségében (Zichy ház 1. e. 22 sz.) sürgősen jelentésk be és az itt nyert felvilágosítás alapján járjanak el.

Széhehérvár. 1918 május 16.

Dr. Saára Gyula polgármester.

**Meghívó.**

A Székesfehérvári Önkéntes Tüztöltő- és Mentő-Egyesület folyó évi június hó 2-án délelőtt 11 órákor — határozatképtelenség esetén ugyanaznap délelőtt fél 12 órákor — saját háza üléstermében

**rendes évi közgyűlést**

tart, melyre az egyesület t. tagjait ez uton tisztelettel meghívjuk.

Ambach Géza, Dr. Kuthy József  
h. titkár. elnök.

**Tárgysorozat :**

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkari jelentés.
3. Számvizsgáló-bizottság jelentése.
4. A jövő évi költségvetés megállapítása.
5. Számvizsgáló-bizottság válsztása.
6. A parancsnokság egy évi időtartamra leendő megválasztása.
7. Alapítványi kamatok kiosztása.
8. Esetleges indítványok.

**Önkéntes árverési hirdetmény.**

Alulírott a tulajdonosok megbízásából a folyó évi június hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órákor ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom a következő ingatlanokat:

a székesfehérvári 2052. sz. tkvi betétben A I. 1—3 sor 2807—2809. hrsz. alatt felvett Csutora-utca 1. sz. alatti lakóházat és kertet,

az ugyanezen betétben A + 2 sor 7008/2. hrsz. alatt felvett Kertaljai dűlőben levő 667 □-öl területű szűrtű, mely házhelynek is megfelel, az ugyanezen betétben A II. 1—2 sor 7919. 7920. hrsz. a. felvett 7. alajáró dűlőben levő buzaföldet,

továbbá az u. o. 5846. sz. tkvi betétben A I. 1—2 sor 11146. 11147. hrsz. alatt, az u. e. betétben A II. 1—2 sor 11148. 11149. hrsz. alatt, végül u. e. betétben A + 1 sor 11208. hrsz. alatt felvett s a Hosszúhídi dűlőben fekvő 3 darab kaszalórét.

Az árverési feltételek ügyvédi irodámban megtekinthetők.

Székesfehérvár, 1918. évi május hó 25-én.

Dr. Molnár János, ügyvéd.

A szerkesztőség hivatalos órái: hétköznapokon d. e. 8 től 12-ig és d. u. 2. től 5-ig. Vasár- és ünnepnapokon szerkesztőségünkben nincs hivatalos óra. Szerkesztőség és kiadóhiv: Szent István-tér 1. Telefon 208. Lapunk egyes példányai a szerkesztőségben is kaphatók.

**APRÓHIRDETÉSEK**

Apróhirdetésekkért 10 szöveg 1-50 kor., azonfelül minden szöveg: 10 fillér fizetendő.

Egy tanuló és egy mindenestül felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Nevelőnek ajánlkozik uri házhoz a szünidőre, másodéves pap növendék.

Hét főelőiskolát végzett tanuló gazdaságban gyakorolni teendő végzésére vállalkozik. Cím a kiadóhivatalban.

Fodrászsegéd és egy tanuló felvétetik 1 sőre vagy későbbre. Borbely Béla fodrásznál, Nagy Sándor utca 2.

Két jókarban levő szekrény — egyik tükörrel — eladó. Jókai-utca 22.

Kocsisok felvételnek. Haggenmacher sörtelepe. Fazekas utca 6.

Jóraváló kocsis azonnal felvétetik. Palotai-utca 2. a szikvizgyár.

Családi házat keresek megvételre lehetőleg a Vörösmarty-tér közelében. Cím Termegi István Vörösmarty-tér 2.

Sarkányi második dűlőben egy félföld szőlő eladó. Tudakózdóni: Csikvárd utca 2. b.

Egy nagyobb lakásból álló modern adomentes új ház eladó. Kertu. 2. alatt Erdélyi Imréne.

Csutora u. 2. sz. ház szabadkézből eladó.

Csorda utca 12. számú ház szabadkézből eladó.

Kempis Tamás világhírű könyvecskéje kapható Horváthné és Rómei papirkereskedésében. Ugyanott kapható Szalai sz. Ferenc Philothéa-ja.

**Alcánia-sínház**

Hétfőn, május hó 27-én

Egy napos műso.!

Közkívánatra! !

**A vengerkák**

Dráma 3 fejezetben, Előadások: 7 és 9 órákor. Rendes helyárak.

**Apolló-sínház.**

Hétfőn és kedden, május hó 27 és 28-án:

**TENGERPARTI ÁLOM**

Romantikus dráma 5 felv. Főszereplő a legbájosabb filmszínész: SUSANNE GRANDAIS.

Klegészítő műsor. Előadások: 7 és 9 órákor. Rendes helyárak.

**Új szabó üzlet!**

Mint szabász, több évi gyakorlatom után

Nagy Sándor-u. 9. sz. alatt a mai kívánalmaknak teljesen megfelelő

**uri szabóságot**

nyitottam. Minden e szakmába tartozó munkákat előrangú szakszerűséggel készítek.

Elvállalok fordításokat, amelyeknél, mint minden más munkáknál legteljesebb megelégedésre fogok törekedni.

Papi ruhák készítését is vállalom.

A n. é. közönség becses pártfogásai kérvé, maradtam kiváló tisztelettel

**SZABÓ ISTVÁN.**

**Rendeljük**

**MEG A Családi Könyvtár füzeteit.**

Eddig 15 szám jelent meg. Egy-egy füzet ára 30 fillér. 100 darab egyszerre rendelve 25 kor. Kisebb megrendelést csak a előzetes beküldése után intézünk el.

Megrendelési cím: **Kármeliták, Győr.**

Ugyanott megrendelhető a

**„Szent Család”**

hitbuzgami folyóirat. Évi előfizetése 4 korona, külföldre 5 korona.